

Tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding

AFGØRELSE OG HJEMMEL

Der er ansøgt om fornyet tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding fra boringen med DGU nr. 167.1313, med en maksimal indvinding på 48.000 m³/år.

Aabenraa Kommune meddeler et afslag på den ansøgte mængde på 48.000 m³/år til boringen med DGU nr. 167.1313, men meddeler tilladelse til at indvinde en reduceret mængde på 42.000 m³/år til vanding af ca. 49 ha. Dette begrundes nærmere i afsnittet "Begrundelse for afgørelsen".

Tilladelsen gives efter §§ 20 og 21 i Vandforsyningsloven, LBKG nr. 602 af 10. maj 2022 om vandforsyning m.v.

Nærværende tilladelse på 42.000 m³/år afløser den tidligere tilladelse på 48.000 m³/år, altså er der tale om en reduceret indvindingsmængde i forhold til tidligere.

Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene i afsnittet "Vilkår for tilladelsen" overholdes samt på baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den sammenfattende vurdering.

Aabenraa Kommune har endvidere truffet afgørelse om, at tilladelsen til indvinding ikke udløser krav om miljøvurdering, jf. § 21 i Miljøvurderingsloven, LBK 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Aabenraa Kommune har, jf. §§ 7 og 8 i Habitatbekendtgørelsen, BEK nr. 1098 af 21. august 2023, vurderet, at det ansøgte ikke påvirker et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt. Aabenraa Kommune er kommet frem til dette ved at lave en væsentlighedsvurdering. Denne er vedhæftet som bilag 4.

Aabenraa Kommune har, jf. § 8 stk. 2 i Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr. 797 af 13. juni 2023, vurderet, at det ansøgte ikke medfører en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, som vil medføre en forringelse af tilstanden eller hindre målopfyldelse.

STAMDATA

Anlægs-ID	118951
Anlægs-nummer	539-40-0635-00
DGU-nummer	167.1313
Boringens koordinater	X: 504070; Y: 6084320

BORINGSOPLYSNINGER

Boringens adresse	Vrøgårdvej 10 (matr. nr. 6, Burkal ejerlav, Burkal)
Formål med indvindingen	Markvanding
Maksimal indvindingsmængde	42.000 m ³ /år
Maksimal ydelse	65 m ³ /time
Vandet areal	Ca. 49 ha

GYLDIGHED

Gyldig til	Afgørelsesdato + 15 år, dvs. 18. juni 2040
Tidligere tilladelser	Tidligere anlægs- og indvindingstilladelser annulleres.

OFFENTLIGGØRELSE OG HJEMMEL

Tilladelsen meddeles efter	§§ 20 og 21 i Vandforsyningsloven samt § 21 i Miljøvurderingsloven (VVM)
Offentliggørelsesdato	18. juni 2025
Klagefrist	Afgørelsesdato + 4 uger, dvs. 16. juli 2025
Tilsynsmyndighed	Aabenraa Kommune, vand@aabenraa.dk

VILKÅR FOR TILLADELSEN

Anvendelse

1. Det indvundne vand må kun anvendes til markvanding.
2. Vandingsanlægget – herunder jordledninger – må ikke bruges til andet end rent vand fra indvindingsboringen.
3. Inden for gyldighedsperioden kan tilladelsen udnyttes på uændrede vilkår af fremtidige ejere/lejere af ejendommen.
4. Anvendes tilladelsen ikke længere, sker der ændring af ejere, indgås der nye vandingsaftaler, lejeaftaler eller andet, som angår tilladelsen, skal dette straks meddeles Aabenraa Kommune.

Anlæg og boring

5. Boringen og dens overbygning skal være indrettet og vedligeholdt efter reglerne for A-boringer i Brøndborerbekendtgørelsen¹ (Se evt. bilag 2 for eksempler).
6. Boringens overbygning skal kunne beskytte boringen og dens pumpe- og elinstallationer. Der må ikke opbevares andre ting i/under overbygningen.
7. Boringen skal være mærket med synligt DGU nr.
8. Boringen må ikke udbedres eller ændres på væsentlig måde, før Aabenraa Kommune har meddelt tilladelse hertil.
9. Hvis vandingsanlæg, hydranter m.m. skal opstilles mindre end 8 meter fra vandløb, skal vandløbsmyndigheden kontaktes for evt. tilladelse.

Indvindingsmængde og –kapacitet

10. Den tilladte mængde må ikke overskrides, og indvindingsanlæggets pumpekapacitet må kun ændres efter forudgående godkendelse fra Aabenraa Kommune.
11. Hvis der opstår mistanke om, at indvindingen påvirker natur eller vandløb negativt, kan Aabenraa Kommune begrænse indvindingsmængden og/eller den maksimale ydelse.

Kontrol med oppumpede vandmængder

12. Boringen skal være forsynet med vandur, timetæller eller elmåler til at registrere boringens driftstid, så de oppumpede vandmængder kan beregnes. Kommunen kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres.
13. Ved brug af timetæller skal der beregnes en omregningsfaktor og der skal indsendes dokumentation herfor til Aabenraa Kommune. Timetælleren må ikke kunne nulstilles.

¹ Bekendtgørelse nr. 1260 af 28/10/2013 om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land

14. De oppumpede vandmængder skal indberettes med målertal og opgøres fra den 1. januar til den 31. december. Indberetningen skal ske til Aabenraa Kommune hvert år inden den 1. februar.
15. Ansvar for indberetningen ligger hos ejer, også selvom jorden er bortforpagtet.

Fredningsbælte

16. Omkring boringen skal der være et fredningsbælte med en radius på 5 meter². Fredningsbæltet skal markeres fysisk med f.eks. hegn, beplantning eller store marksten.
17. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, udbringes spildevandsslam, anvendes eller foretages opblanding af insekt- eller ukrudsdræbende middel. Der må ikke opbevares ting, der udgør en trussel mod grundvandet.
18. Der må ikke være risiko for, at biler, landbrugsmaskiner eller lignende kan påkøre boringen.

Gyldighedsperiode

19. Tilladelsen bortfalder automatisk efter gyldighedsperiodens udløb. Såfremt der ønskes en ny tilladelse, skal ansøgning herom indsendes til Aabenraa Kommune inden udløb af eksisterende tilladelse.
20. Tilladelse kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis den er givet på baggrund af urigtige oplysninger, eller hvis vilkårene i tilladelsen ikke overholdes.
21. Jf. Vandforsyningslovens § 35 kan en tilladelse til vandindvinding tilbagekaldes uden erstatning, når indvinding ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år.
22. Tilladelsen kan også tilbagekaldes, når væsentlige samfundsmæssige hensyn taler for det. Spørgsmål vedr. omfang af erstatning afgøres af taksationsmyndighederne.
23. Boringer uden tilladelse, eller som ikke ønskes anvendt mere, skal sløjfes i henhold til gældende bekendtgørelser² om udførelse og sløjfning af boringer på land. Eventuel sløjfning skal meddeles Aabenraa Kommune.

Erstatningsboring

24. En boring må ikke erstattes af ny boring, uden at det først er anmeldt til Aabenraa Kommune.
25. Erstatningsboring må kun udføres, hvis en boring pludselig bryder sammen i vandingssæsonen (tvangssituation). Hvis der f.eks. ønskes en ny boring, fordi en eksisterende borings ydeevne er nedadgående, skal der søges normalt. En erstatningsboring skal placeres inden for en afstand af 5 meter fra den boring, som skal erstattes.

Erstatningsregler

26. Ejeren af et vandindvindingsanlæg er erstatningspligtig for skade, som volder i bestående forhold ved forandring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer mv. under anlæggets udførelse og drift. Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af taksationsmyndighederne.

² Bekendtgørelse nr. 1260 af 28/10/2013 af udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land

SCREENINGSAFGØRELSE VEDRØRENDE VVM OG VURDERING EFTER HABITATBEKENDTGØRELSEN

Det ansøgte er omfattet af Miljøvurderingsloven³, Habitatbekendtgørelsen⁴ og Indsatsbekendtgørelsen⁵.

Aabenraa kommune har behandlet denne ansøgning om vandindvinding som samtidig ansøgning efter § 18 i Miljøvurderingsloven (VVM)⁶, idet vandindvinding er medtaget på lovens bilag 2, pkt. 1c, 2diii og 10m.

Aabenraa Kommune har, jf. § 21 i Miljøvurderingsloven, truffet afgørelse om, at den ansøgte vandindvinding ikke forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Den tilladte indvinding af grundvand er således ikke omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse.

Aabenraa Kommune har, jf. §§ 7 og 8 i Habitatbekendtgørelsen, vurderet, at det ansøgte ikke påvirker et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt.

Aabenraa Kommune har, jf. § 8 stk. 2 i Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr. 797 af 13. juni 2023, vurderet, at det ansøgte ikke medfører en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, som vil medføre en forringelse af tilstanden eller hindre målopfyldelse.

Relevante kriterier, der skal anvendes ved vurderingen af, om et anlæg kan få væsentlig indvirkning på miljøet (bilag 6 i Miljøvurderingsloven) samt habitatvurderingen fremgår af afsnittet "Begrundelse for afgørelsen".

Den ansøgte mængde er efterfølgende reduceret på baggrund af Aabenraa Kommunes gældende administrationsgrundlag, hvor der blandt andet vurderes på behov.

Den reducerede mængde vurderes ligeledes, at den ikke påvirker et Natura2000 eller bilag IV-arter væsentligt.

BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Sammenfatning af vurderingerne

Aabenraa Kommune har vurderet, om indvindingen er i strid med gældende planer eller påvirker grundvandsressourcens kvantitative tilstand, naturområder og vandløb.

Alle beregninger til brug for vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne er gennemført ved hjælp af screeningsværktøjet BEST Vandløb og Natur (BEST VN), hvor der foretages en vurdering af påvirkningen fra indvindingen, som tilladelsen vedrører, samt en vurdering af den akkumulerede påvirkning fra alle øvrige indvindinger. Det er i beregningen antaget, at indvindingen til markvanding foretages over en periode på 4 måneder, svarende til 33% af året. En rapport fra BEST VN om indvindingens påvirkning af omgivelserne kan rekvireres hos Aabenraa Kommune.

³ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

⁵ Bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Aabenraa Kommune har besluttet at tildele indvindingsmængde ud fra behov. Hvis behovet vurderes at være lavere end den ansøgte mængde, reduceres tilladelsen i f.t. det ansøgte. Hvis denne indvinding medfører påvirkninger, der er kritiske for natur eller vandløb, kan det være nødvendigt at reducere mængden yderligere.

Aabenraa Kommune har vurderet, at der højst er behov for en vandmængde på 42.000 m³/år.

Aabenraa Kommune har vurderet, at indvindingen af grundvand er miljømæssigt forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet eller nærliggende borer i nævneværdig grad.

Der gives derfor en tilladelse på 42.000 m³/år.

Denne vandmængde er lagt til grund i de efterfølgende vurderinger.

Ansøgningen er vurderet i forhold til Vandforsyningsplan, Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, Spildevandsplan, Kommuneplan og Råstofplan samt de statslige Naturplaner og Vandområdeplaner. Ansøgningen er screenet efter Miljøvurderingsbekendtgørelsen⁷ og efter Habitatbekendtgørelsen⁸.

Der er ingen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid. Tilladelsen gælder derfor i 15 år.

Vurdering af vandingsbehov

Ved eksisterende borer gives normalt højst tilladelse til et vandforbrug svarende til den årlige mængde, der maksimalt er brugt i perioden 2009-2018, medmindre der foreligger særlige begrundelser for øget vandingsbehov. I vurderingen af vandingsbehovet lægges herudover bl.a. vægt på driftsformen og afgrødevalg, samt eventuelle ændringer heraf ift. den tidligere periode.

Aabenraa Kommune har vurderet, at der højst er behov for en vandmængde på 42.000 m³/år. Denne vandmængde lægges til grund i de efterfølgende vurderinger.

Boringen - indvindingsanlægget

Boringen, DGU nr. 167.1313, er etableret i 1996 og er 18 meter dyb. Boringen er filtersat 9 - 18 meter under terræn. Indvindingen finder, ifølge den geologiske model for området, sted fra magasinet Sand 2 - DS2. Placeringen af boringen er vist på vedlagte bilag 1.

Kommunen har kendskab til, at der siden 1997 har været en tilladelse til at indvinde grundvand til markvanding fra denne boring.

Boringen ligger udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), udenfor indvindingsopland til et alment vandværk, udenfor indsatsområde (IO), udenfor BNBO og udenfor 300 m zone omkring en almen vandforsyningsboring.

⁷ Bekendtgørelse nr. 806 af 14/06/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter

⁸ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Der vil blive ført tilsyn med indretning af boringen og tilhørende anlæg, som skal opfylde kravene i Boringsbekendtgørelsen⁹ (se eksempel i bilag 2) samt kontrol med måleanordning til måling af oppumpede vandmængder.

Nærtliggende boringer

Beregninger i BEST VN viser, at de nærmeste indvindingsboringer ikke bliver påvirkede af indvindingen. Derfor vurderer Aabenraa Kommune, at indvindingen ikke har nogen betydning for muligheden for at indvinde vand fra disse boringer.

Påvirkning af grundvandsforekomster

Der er foretaget en vurdering af, om indvindingen påvirker grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand i henhold til indsatsbekendtgørelsens §8 stk. 2.

Grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand er vurderet på grundlag af grundvandsforekomsternes vandbalance, forekomsternes påvirkning af målsatte vandløb samt indtrængning af saltvand eller anden kemisk påvirkning som følge af overindvinding.

Kvantitativ tilstand af grundvandsforekomsten

En god kvantitativ tilstand af grundvandsressourcen i forhold til vandbalancen forudsætter, at den gennemsnitlige indvinding pr. år over en længere periode ikke overstiger den langsigtede grundvandsdannelse. Et af kriterierne i vurdering af vandbalancen er, at udnyttelsesgraden til vandindvinding ikke bør overstige 30 % af grundvandsdannelsen til grundvandsmagasinet.

Indvindingen sker fra den regionale grundvandsforekomst dkmj_984_ks. Den kvantitative tilstand af grundvandsforekomsten er god, og den har dermed målopfyldelse.

Udnyttelsesgraden til vandindvinding i dette magasin er 3%. Da der er tale om en fornyelse af en eksisterende indvinding vurderes det, at indvindingen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, ikke vil medføre risiko for, at grundvandsforekomsten ikke kan opretholde målopfyldelsen.

Kvalitativ tilstand af grundvandsforekomsten

Der er foretaget en vurdering af om grundvandsforekomstens kvalitative tilstand i henhold til indsatsbekendtgørelsens §8 stk. 2. Grundvandsforekomsternes kvalitative tilstand er vurderet på grundlag af potentielle forureningskilder indenfor sænkningstragten, som ville kunne mobiliseres på baggrund af det ansøgte projekt om vandindvinding.

Indvindingen sker fra den regionale grundvandsforekomst dkmj_984_ks. Den kvalitative tilstand af grundvandsforekomsten er ringe. Grundvandsforekomsten har ringe tilstand pga. udfasede pesticider. Det vurderes ikke, at fornyelse af indvindingstilladelsen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, vil have betydning for grundvandsforekomstens mulighed for at opnå målopfyldelse, da det ikke vurderes en indvindingen vil mobilisere forureningen. Fristen for målopfyldelse for grundvandsforekomsten er forlænget grundet grundvandets lange responstid.

Forureningskilder

Der er registreret et areal kortlagt på vidensniveau 2 indenfor en afstand af ca. 50 m sydvest for boringen. Lokalt er kortlagt som følge af, at der i en ukendt periode har været slaggedepot, og konstateret forurening med tungmetaller. Der vil ikke være nogen væsentligt ændret påvirkning af forureningslokaliteten ved en indvinding på 42.000 m³/år. Det er derfor usandsynligt, at indvindingen vil kunne påvirke den registrerede forurening eller dens mobilitet i væsentlig grad.

⁹ Bekendtgørelse nr. 1260 af 28/10/2013 af udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land

Der er ikke noget spildevandsanlæg inden for en afstand af 150 m af boringen.

Sammenfattende vurderer Aabenraa Kommune, at indvindingen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, ikke vil medføre risiko for, at de påvirkede grundvandsforekomster ikke kan opnå eller opretholde målopfyldelsen. Det vurderes derfor, at indvindingen ikke vil medføre forringelse af grundvandsforekomstens kvalitative tilstand.

Påvirkninger af natur og vandløb

Der er foretaget en konsekvensberegning i screeningsværktøjet BEST VN af, hvordan indvindingen kan påvirke omkringliggende beskyttet natur (Naturbeskyttelseslovens § 3¹⁰ og Natura 2000¹¹) og vandløb/søer i henhold til Vandrammedirektivet. Herudover er der foretaget en vurdering af, om indvindingen påvirker levesteder for arter som er på Habitatdirektivets Bilag IV. I disse beregninger er inddraget de akkumulerede effekter af denne og alle øvrige tilladelser til vandindvindinger, der kan påvirke disse naturområder og vandløb. Desuden er det også vurderet, hvorvidt der tidligere er foretaget en vurdering i forhold til Natura 2000.

Vandløb

Med udgangspunkt i påvirkningsberegningen vurderer Aabenraa Kommune effekten af indvindingen i vandløbene ud fra følgende kriterier for de enkelte vandløbsstrækninger:

Med udgangspunkt i afstrømningsforholdene for de påvirkede vandløbsstrækninger samt den konkrete indvindings størrelse, bliver der foretaget en vurdering af den samlede, tilladte indvindings betydning for de enkelte vandløbsstrækningers hydrauliske og økologiske tilstand. For hver strækning er der fastsat en kritisk påvirkning ud fra størrelsen af og variationen i afstrømningshydrografen og den aktuelle økologiske tilstand målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø, samt de bentiske alger. På baggrund af disse er der fastsat en kritisk påvirkningsprocent af medianminimumsafstrømningen for hvert opland. Den kritiske påvirkning er den påvirkning, der sikrer, at der kan opnås målopfyldelse og den størrelse, der giver anledning til, at vandløbet lige netop ikke kan skifte økologisk tilstandsklasse for én af de fire biologiske parametre. Medianminimumsafstrømningen er den eneste økologisk relevante vandføringsparameter, der med sikkerhed kan bestemmes for samtlige vandløbsstrækninger i kommunen. Denne er benyttet for at kommunen kan foretage den bedst mulige faglige vurdering af, om "omgivelsernes kvalitet" bevares samt få et ensartet og sammenligneligt administrationsgrundlag for hele Aabenraa Kommune.

- Viser beregningerne, at grundvandsindvindingen ikke medfører en påvirkning på vandløbsstrækningen, der overstiger den kritiske påvirkningsprocent af den beregnede medianminimumsvandføring, vurderes det, at vandløbet ikke direkte eller indirekte bliver væsentligt påvirket.
- Hvis påvirkningen overstiger den kritiske påvirkningsprocent, foretages en konkret faglig vurdering.
- Påvirkes en vandløbsstrækning, der i forvejen er i dårlig tilstand, kan der ikke gives tilladelse til yderligere indvinding uden at det specifikt kan fastslås, at vandføringsreduktionen ikke vil påvirke det økologiske forhold i vandløbet.

Såfremt påvirkningen er kritisk, foretages en procentvis reduktion af indvindingens størrelse svarende til den reduktion, der samlet set er nødvendig for at nedbringe den potentielle påvirkning fra indvindingerne i oplandet til et niveau, hvor det økologiske forhold i vandløbet

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 04/10/2022 om naturbeskyttelse, § 3

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegnings- og administrationsregler for internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

ikke længere er kritisk påvirket. Indvindingerne i oplandet omfatter gældende indvindingstilladelser samt tilladelser, der er udløbet men ansøgt fornyet. Reduktionen beregnes som udgangspunkt i f.t. den ansøgte indvindingsmængde. Dog gives der normalt ikke tilladelse til en indvinding højere end den maksimalt indvundne vandmængde i perioden 2009-2018, men der kan være forhold der resulterer i, at udgangspunktet for beregningen bliver lavere.

Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding.

På baggrund af modelberegninger er der foretaget en påvirkningsvurdering af de økologiske forhold i vandløbet målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø, samt de bentiske alger (der er taget udgangspunkt i forsigtighedsprincippet, såfremt der ikke foreligger data for alle biologiske komponenter) på samtlige vandløbsstrækninger. Ud af disse ses flere vandløbsstrækninger indenfor vandløbsoplandene Gammelå (ID 16510453) og Sønderå (ID 16510665) at blive påvirkede af indvindingen fra boringen. Flere af vandløbsstrækningerne indenfor disse to vandløbsoplande er beliggende i Tønder Kommune. På baggrund af beregningen er der foretaget en faglig vurdering af den ændrede vandførings betydning for vandløbenes økologiske tilstand ud fra ovenstående kriterier.

Ifølge modelberegningerne og den individuelle vurdering af vandløbsstrækningerne er påvirkningen af de økologiske forhold på de berørte vandløbsstrækninger indenfor vandløbsoplandene Gammelå (ID 16510453) og Sønderå (ID 16510665) mindre end den tilladelige påvirkningsprocent af medianminimumsvandføringen. Aabenraa Kommune vurderer, at indvindingen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, ikke vil medføre risiko for, at de påvirkede vandløb ikke kan opnå eller opretholde målopfyldelsen.

Naturarealer

For naturarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3¹² gælder, at der ikke må ske tilstandsændringer. Det er altid den nuværende tilstand, der er afgørende for et naturareal. Der er derfor foretaget en vurdering af mulige tilstandsændringer som følge af den aktuelle indvinding i forhold til en referenceperiode fra 2009-2018, som vurderes at afspejle de nuværende forhold.

Ved vurderingen af konsekvensberegningerne tager Aabenraa Kommune udgangspunkt i de beregnede grundvandssænkninger for den aktuelle boring samt for den akkumulerede sænkning fra de nærtliggende boringer med gældende indvindingstilladelser og tilladelser, der er udløbet men ansøgt fornyet. Ved beregningen anvendes som udgangspunkt den ansøgte indvindingsmængde. Dog gives der normalt ikke tilladelse til en indvinding højere end den maksimalt indvundne vandmængde i perioden 2009-2018, men der kan være forhold der resulterer i at udgangspunktet for beregningen bliver lavere. Tålegrænserne for naturområder er fastsat på baggrund af områdernes vurderede naturtypologi. Der er defineret en række karakteristiske naturtypologier, som overordnet dækker de hydrologiske forhold, som kan forekomme under danske forhold. Naturen indenfor hver typologi vil direkte eller indirekte kunne påvirkes af en permanent sænkning af det overfladenære grundvand. Det overfladenære grundvand vil ikke altid påvirkes væsentligt som følge af ændringer i grundvandsstanden i de underliggende magasiner, der indvindes fra. Opdelingen i typologier fokuserer netop på at beskrive disse forskelle og kan dermed benyttes til at vurdere, hvor robuste givne naturområder er overfor ændringer i grundvandsstrømningen. Den mulige

¹² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 04/10/2022 om naturbeskyttelse, § 3

påvirkning af naturtypen er baseret på dennes beliggenhed og hydrologiske kontakt med grundvandsmagasinerne ud fra følgende forhold:

- Hvilke hydrologiske parametre bidrager til vandstanden/vandføringen i naturtypen – grundvandsdannelse eller udstrømning.
- Hvor stor er vandspejlsdynamikken, altså hvor store udsving i vandstanden/vandføringen oplever naturlokaliteten – stor, middel eller lille.
- Hvad er styrende for vandstanden/vandføringen i naturlokaliteten – nedbør eller grundvand.
- Hvor stor er afstanden til grundvandsspejlet i det øverste indvindingsmagasin

På baggrund af inddelingen i naturtypologier er der for hver naturtypologi fastsat en værdi for den kritiske sænkning for en given naturlokalitet. For naturlokaliteter som er besigtiget af Aabenraa Kommune, vil vurderingen foretaget af kommunen være gældende, medmindre der er tale om en naturlokalitet, hvor det er vurderet, at der ikke er kontakt til det primære grundvandsspejl og dermed ikke er risiko for påvirkning af lokaliteten ved indvinding fra magasinet.

Det vurderes af forsigtighedshensyn, at selv meget små grundvandssænkninger kan påvirke især visse våde § 3-naturtyper (mose, våd hede, eng og sø) i Natura 2000-områder, afhængigt af om den enkelte lokalitet har en stor eller moderat sårbarhed.

Såfremt indvindingen vurderes at kunne påvirke §3-naturen negativt, reduceres indvindingen til et niveau som giver en ubetydelig påvirkning. Indvindingerne i oplandet omfatter gældende indvindingstilladelser samt tilladelser der er udløbet, men ansøgt fornyet. Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding. Begge disse tiltag kan ikke bringes i spil i forbindelse med Natura 2000 områder, da der vil være tale om egentlige afværgetiltag, der udløser fuld konsekvensvurdering og Miljøkonsekvensvurdering.

Natura 2000-områder

Boringen ligger indenfor Natura 2000-område nr. 89 Vadehavet, som omfatter fuglebeskyttelsesområde Sønder Ådal. Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af påvirkningsberegninger i BEST, at indvindingen kan påvirke Natura 2000-området.

Det er dermed nødvendigt at foretage en nærmere væsentlighedsvurdering af indvindingen på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og områdets naturtyper.

Væsentlighedsvurderingen er indsat som bilag 4.

§3-beskyttede naturlokaliteter

Beregninger viser, at tre § 3-beskyttede naturlokaliteter kan påvirkes af indvindingen fra boringen. Der er tale om tre enge. En gennemgang af de hydrogeologiske forhold på lokaliteterne viser, at vandstanden i naturområderne ikke er afhængig af vandtilførsel fra magasinet, som boringen indvinder fra i en sådan grad, at det vurderes at medføre en risiko for forringelse af naturlokaliteternes tilstand.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at vandindvindingen hverken i sig selv eller akkumuleret vil medføre risiko for en forringelse af de omkringliggende naturlokaliteters tilstand.

Bilag IV-arter

I forhold til bilag IV-arter fra EF-habitatdirektivet er det især padder, der er tilknyttet de våde naturtyper, som kan påvirkes af vandindvinding. Yngle- og rasteområder for andre bilag IV-arter, som f.eks. grøn mosaikguldsmed, odder og visse arter af flagermus, kan potentielt også påvirkes af vandindvinding. Indvindingen påvirker ikke nogen naturområder i området i et sådant omfang at det kan medføre en væsentlig påvirkning af Bilag IV arterne der potentielt findes i området, dvs. stor vandsalamander, spidssnudet frø, odder, løvfrø og løgfrø og dermed vurderer Aabenraa Kommune, at ingen bilag IV-arter påvirkes væsentligt.

Samlet konklusion vedrørende påvirkning af natur

På baggrund af påvirkningsberegningerne og de udførte faglige vurderinger af konsekvenserne, vurderes det samlet, at ingen beskyttede vandløb, Natura 2000-områder, §3 beskyttede naturolkaliteter eller bilag IV-arter vil blive væsentligt påvirkede af en indvinding på 42.000 m³/år.

PARTSHØRING

Udkast til denne afgørelse har været sendt i høring hos ansøger samt dennes konsulent Kristian Petersen. LHN, fra 6. juni 2025 og 14 dage frem.

Konsulent Kristian Petersen tilkendegiver i høringsperioden, at der ikke er yderligere bemærkninger. Høringsperioden afkortes derfor og afgørelsen sendes til ansøger.

ANNONCERING

Tilladelsen og afgørelsen om ikke-VVM-pligt vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.aabenraa.dk den 18. juni 2025.

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. klagevejledningen.

KLAGEVEJLEDNING FOR TILLADELSE OG VVM-SCREENINGSAFGØRELSE

Kommunens afgørelse om vandindvindingstilladelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. § 75 i Vandforsyningsloven¹³. Afgørelsen kan påklages af ansøgeren, klageberettigede organisationer og i øvrigt af enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald, jf. § 80 i Vandforsyningsloven.

Afgørelser truffet i forbindelse med kommunens vurdering af, om et anlæg skal VVM-vurderes eller ej, kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. § 49, stk. 1, nr. 4 i Miljøvurderingsloven (VVM)¹⁴.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 16. juli 2025.

Du vil få besked, hvis der modtages klage.

Klagen skal sendes digitalt via Klageportalen på [Nævnenes hus - Miljø og Fødevarerklagenævnet](#). Der logges ind med MitID. Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, vil klagen blive afvist.

¹³ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10/05/2022 om vandforsyning mv

¹⁴ Lovbekendtgørelse nr. 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

FRITAGELSE FOR BRUG AF KLAGEPORTAL

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Aabenraa Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

SØGSMÅL

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger¹⁵.

AKTINDSIGT

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for, hvilket materiale kommunen må udlevere, er fastlagt i Forvaltningsloven, Offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Denne tilladelse er meddelt af Aabenraa Kommune den 18. juni 2025.

Orientering sendt til:

- Konsulent Kristian Petersen, LHN (modtager kopi af afgørelsen)
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, aabenraa@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, sydoestjylland@sportsfiskerforbundet.dk

¹⁵ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10/05/2022 om vandforsyning mv, § 81

Bilag 1 – Oversigtskort

Placering af boringen (blå prik)

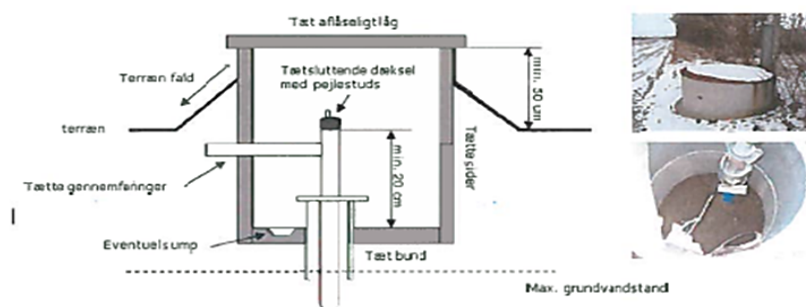
Bilag 2 – Eksempler på opfyldelse af mindstekrav til indretning af boringer

Eksempler på boringsindretning

Boringer til indvinding af grundvand skal altid være indrettet efter gældende regler, jf. boringsbekendtgørelsen. Boringerne skal altid sløjfes af en brøndborer med A-bevis.

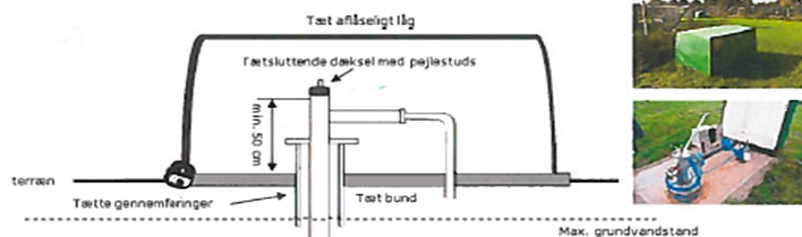
Råvandsstation udført som installationsbrønd/tørbrønd:

Etableres råvandsstationen som en installationsbrønd af beton, skal denne være udført med tætsluttende dæksel, tætte sider og tæt bund. Gennemføringer for rør og kabler skal være vandtætte. Låget skal være aflåseligt. Etableres råvandsstationen som glasfiberinstallationsbrønd eller af lignende tætte materialer, skal den være udført med tætsluttende og aflåselig nedgangslem og være vandtæt. Gennemføringer for rør og kabler skal være vandtætte.

Råvandsstation udført på terræn:

Etableres råvandsstationen på terræn, skal den være udført således, at vandindtrængning ikke kan finde sted. Gennemføringer for rør og kabler skal være vandtætte. Låget skal være aflåseligt.

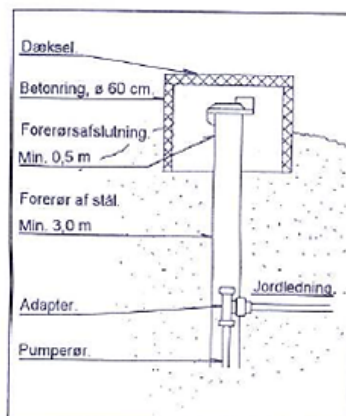

Adapter

Endelig kan boringen afsluttes med en adapter og en forerørsafslutning. Her kræves det, at forerøret er af stål og er ført mindst 3 m under terræn.

Forerøret afsluttes mindst 0,5 m over terræn. Desuden skal forerøret sikres med en ø 60 cm betonring med dæksel for at forhindre beskadigelse af anlægget ved f.eks. påkørsel.

På figur 7 ses afslutning med adapter.

Bilag 3 – Kort over vandede arealer

Bilag 4 – Væsentlighedsvurdering

Væsentlighedsvurdering vedr. fornyelse af markvandingstilladelse, som påvirker en eng inden for Natura 2000 område nr. 101 "Sønder Ådal" på matr.nr. 6, Bov, Burkal.

Der søges om fornyelse udløbet indvindingstilladelse af grundvand til markvanding på matr.nr. 6, Bov, Burkal. Indvindingen vil jf. en BEST-analyse påvirke en § 3-beskyttet eng inden for Natura-2000 fuglebeskyttelsesområde N101: *Sønder Ådal* og vil resultere i en akkumuleret grundvandssænkning på 29 mm for engen.

Lovkrav

I henhold til "*Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter*"¹⁶ skal der før der gives tilladelse til et projekt eller en plan foretages en vurdering af, om tilladelsen i sig selv eller i forbindelse med andre planer/projekter, kan påvirke et Natura-2000 område eller strengt beskyttede arter væsentligt. Kan en sådan påvirkning ikke afvises, skal der foretages en konsekvensvurdering.

Hvis kommunen efter høring af berørte myndigheder og borger vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning. Konsekvensvurderingen skal afklare, hvorvidt der er en påvirkning og, om dispensationen kan gives eller ej.

Vurdering

I det følgende er foretaget en indledende vurdering, en væsentlighedsvurdering. Udgangspunktet for væsentlighedsvurderingen er Natura 2000-planens målsætninger for de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget.

Det skal vurderes, om en eventuel påvirkning er så væsentlig, at der ikke kan opretholdes gunstig bevaringsstatus. Naturtyperne og arterne skal vurderes til at være stabile eller i fremgang.

Nærmeste Natura 2000 område

De påvirkede enge ligger inden for Natura 2000-område N101 "*Sønder Ådal*". Natura 2000-området har et samlet areal på 1.973 ha. Området er udpeget som fuglebeskyttelsesområde F63. Området er beliggende syd for Bylderup Bov og sydvest for Tinglev. Arealerne er overvejende privatejede. Hovedparten af området er landbrugsarealer i drift. I øst-vest-gående retning gennemskæres området af Gammelå (nordligt beliggende) og Sønderå (sydligt beliggende), som er en del af Vidåsystemet, der udmunder i Vadehavet. Selve Sønderå er en del af habitatområde H90 (Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen). I ådalene langs vandløbene ligger enge, som især i den østlige del er fugtige, og for en dels vedkommende er driften opgivet indenfor de seneste årtier. Vandløbene ligger i næsten naturligt leje, da de ikke er blevet udrettet under regulerings-kampagnerne i midten af 1900-tallet. Dog er Sønderåen noget præget af regulering.

Fuglebeskyttelsesområdet udpegningsgrundlag

Engen er inden for Fuglebeskyttelsesområde nr. F58. På udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er flg. arter:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 63			
Fugle:	rørdrum (Y)	rørhøg (Y)	
	hedehøg (Y)	engsnarre (Y)	
	sortterne (Y)	mosehornugle (Y)	

¹⁶ BEK nr. 1595 af 06/12/2018, Habitatbekendtgørelsen

Rørdrum: Arten yngler på en høj af visne tagrør i store rørskovsområder langs søbredder, hvor den lever af fisk, paddler og insekter. Arten overvintrer primært i Vest- og Sydeuropa, men kan også findes overvintrende i Afrika.

Havørn: Arten yngler langs kyster og i skove ved større søer og floder. Reden bygges i kronen af gamle træer. Føden består af fisk, mindre fugle og ådsler.

Rørhøg: Arten yngler i rørskove langs søer og undertiden på lavt agerland, hvor den lever af smådyr, fugleunger og insekter. Reden bygges oftest højt i tætte rørskove. Den overvintrer ofte ved Middelhavet eller i Central- og Østafrika.

Mosehornugle: Arten yngler på heder og på brakmarker med buske, men også i åben skov med moser og sumpe. Reden placeres i en fordybning i jorden ofte nær en busk eller lignende. Arten lever af mindre pattedyr, fugle men også insekter.

Hedehøg: Hedehøg yngler på heder i hedemoser, i klitlandskaber og i marskområder hvor forekomsten af træer er minimal. I stigende grad yngler de også på dyrkede arealer i vinterafgrøder.

Sortterne: Sortterne yngler i ferskvand, specielt ved planterige søer og moser, der grænser op til våde enge eller kreaturafræssede arealer. Rederne placeres i bunden af tagrør- eller sivvegetationen eller på flydende vandplanter.

Engsnarre: Engsnarre forekommer naturligt i græsrigge tørvemoser, kærmoser og andre sumpede græsrigge områder med få eller ingen vedplanter, og hvor vegetationen ellers er omkring 30 - 50 cm høj. I landbrugslandskabet høres den mange steder i græs- og kornmarker.

Vurdering:

Geologien i området er primært sand og derved er ingen grundvandsfødt og er grundvandsafhængig. Hydrologien i området er artesisk og en maksimal grundvandssænkning på 29 mm, vurderes ikke at ændre tilstanden i engen.

Mellem engen og boringen ligger der marker i omdrift, som også er inde i Natura2000 området. Markerne ligger ikke til grund for udpegningsgrundlaget, samt indvindingen ikke har nogen indvirkning på driften af markerne.

Derfor vurderes det, at indvindingen ikke vil medføre væsentlige forstyrrelse af arterne på udpegningsgrundlaget.

Bilag IV-arter

Der er ikke observeret bilag IV-arter inden for eller i umiddelbar tilknytning til projektområderne. De nærmeste registrerede bilag IV-arter er sydflagermus og odder ved Sønder Å, ca. 2 km sydvest for boringen.

Den ønskede indvinding vurderes ikke at medføre væsentlige ændringer i naturtilstanden af de nærtliggende naturområder. Indvindingen vurderes derfor ikke at have en påvirkning på de nævnte bilag IV-arters leve- og ynglesteder, samt fouragerings- eller raste områder.

Sammenfatning

Væsentlighedsvurderingen viser, at den ønskede indvinding på ovenstående matrikel ikke vil have en påvirkning på Natura 2000-området eftersom det vurderes at der:

- Ikke vil ske ændringer i naturtilstanden.
- Ikke vil ske en påvirkning af bilag IV-arter.
- Opretholdes gunstig bevaringsstatus og at arterne og naturtyperne på udpegningsgrundlaget vil være upåvirkede.

Aabenraa Kommune har i denne sag vurderet, at indvindingen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura-2000 området eller bilag IV arter. Kommunen vurderer således, at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser der har betydelige konsekvenser for bilag IV-arter. Kommunen vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.